

EL LLENGUATGE

Fa de mal dir

Fa de mal dir, amb tota exactitud, i preveient tots els casos, en quins cal escriure la forma *mal*, seguida d'un verb, separadament, i en quins cal escriure tots dos mots soldats, amb la grafia aglutinada. Però, certament, es poden indicar alguns casos ben clars, els quals, tanmateix, no deixen d'originar algunes vegades errors i vacil·lacions. Existeix, per exemple, el verb *maldir*, que admeten tots els diccionaris, i que significa "dir mal dels altres". Escriuríem, per tant, *Tè el vici de maldir de tothom*, en què trobem aquest verb compost, però *Això fa de mal dir*, oració de sentit oposat a *Això fa de bon dir*, en què trobem el verb *dir* precedit per la forma adjectiva *mal*. També és prou clar que cal escriure *Malacostumareu els nens si parleu malament*, en què trobem el verb compost *malacostumar*, que significa "acostumar malament", però *Mal acostumareu els nens a parlar bé, si no hi parleu vosaltres*, en què trobem el verb *acostumar* precedit per l'adverbi *mal*, que en aquest cas significa "difícilment", i, també, *Fa de mal acostumar-s'hi*, oració de sentit oposat a *Fa de bon acostumar-s'hi*.

Si fa de mal dir en quins casos el conjunt format per *mal* i un verb s'ha d'escriure separadament i en quins s'ha d'es

criure formant un sol mot, és perquè hi ha un cert nombre, no ben determinat, de verbs composts formats amb l'adverbi *mal* a tall de prefix, que no coincideixen en tots els diccionaris. Així, al costat de verbs com *malaconsellar*, *malacostumar*, *maldir*, *malgastar*, *malparlar*, *malpensar*, etc., que recullen tots els repertoris lexicogràfics, n'hi ha alguns com *malcomprar* o *malfer*, que trobem al Diccionari Alcover-Moll però no al Fabra, i d'altres com *malavesar* o *malencaminar*, que trobem al Fabra però no a l'Alcover-Moll. D'acord amb l'Alcover-Moll, doncs, podríem escriure *una cosa malfeta*, però segons el Fabra podríem escriure *una cosa mal feta*. I, contràriament, seguint el Fabra podríem escriure *un noi malencaminat*, però d'acord amb l'Alcover-Moll caldria escriure *un noi mal encaminat*. En tots els casos, però, es pot usar l'adverbi *mal* precedint un participi passat en funció d'adjectiu. Els altres casos en què podem usar *mal* davant una forma verbal són els que ja hem exemplificat: com a adverbi, significant "difícilment", i com a adjectiu, precedit per la preposició *de* i precedint un infinitiu, en frases com *fer de mal dir*, *una cosa de mal fer*, *una ase de mal ferrar*, etc.

Albert Jané